

מסרי הסברה לאור חגי ומועדי חירות ודיכרון

זמן תקומתנו

"בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר חָיֵב אָדָם
לְרַאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלוֹ
הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם"

(הגדה של פסח)

המקורות בחוברת זו לשימוש פנימי למטרות חינוכיות בצה"ל בלבד.

התמונות בחוברת לקוחות מאוסף הספרייה הלאומית, הארכיון הציוני המרכזי, לשכת העיתונות הממשלתית, ארכיון בית הפלמ"ח, ארכיון צה"ל ומשרד הביטחון, ארכיון התמונות של יד יצחק בן-צבי.

מסרי הסברה לאור חגי ומועדי חירות וזיכרון

זמן תקומתנו

מעודכן מרץ 2026 | ניסן ה'תשפ"ו

תוכן עניינים

5.....	פסח
9.....	יום הזיכרון לשואה ולגבורה.....
12.....	יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולחללי פעולות האיבה.....
16.....	יום העצמאות.....
20.....	ל"ג בעומר.....
23.....	יום ירושלים ויום הזיכרון ליהודי אתיופיה שנספו בדרכם לישראל.....
27.....	יום האחדות.....
30.....	הקמת צה"ל.....

פסח

מסרי הסברה ודגשים לשיח פיקודי

פסח,

חג החירות, הוא אחד המועדים המרכזיים בלוח השנה הישראלי-יהודי. בחג זה אנחנו זוכרים את סיפורנו כעם - יציאתנו מעבדות לחירות והתגבשותנו כאומה. המקורות מדגישים את שני היבטיו של החג - מחד, הקריאה "לספר ביציאת מצרים", להכיר את המורשת המשותפת ואת ערכיה המרכזיים ולראות בעצמנו כמי שיצאו מעבדות לחירות; ומאידך, מחויבותנו, כמי שטעמו את טעם השעבוד, ליחס הגון לחלשים בחברה ולבניין מדינתנו כחברת מופת.

ליל הסדר, הפותח את שבועת ימי הפסח, חל ביום י"ד בניסן, והשנה נציין אותו ביום רביעי, 1 באפריל 2026. גם השנה רבים מחיילי צה"ל, בסדר ובמילואים, יצינו את החג הרחק מבני משפחותיהם כשהם עומדים על משמרתם בהגנה על המדינה ונדרשים לשמור על דריכות וערנות אל מול איומי האויב.

לצד השמירה על הפקודות הנוגעות לחג וציונו של ליל הסדר, ישנה חשיבות גדולה לשיח פיקודי חינוכי במהלך החג, הרוותם את סיפורו, מסריו וערכיו לשם העצמת הלכידות והרעות של חיילי היחידה ולשם העמקתה של צדקת הדרך.

מסרים פיקודיים מרכזיים

- החירות היא רעיון יסודי במורשת היהודית. אבותינו לא השלימו עם השעבוד במצרים, ועל אף התנאים הקשים יצאו למסע בן ארבעים שנים במדבר, בסופו הגיעו לביתם הלאומי בארץ-ישראל. כמו אבותינו גם אנחנו עמלים על בנייה ושמירה של חירותנו הלאומית, נלחמים להגן על ריבונותנו למעלה מ-77 שנים, ובשנתיים וחצי האחרונות פועלים ביתר שאת בכדי להגן על זכותנו לחיות כעם חופשי בארצנו - בכל חזיתות והזירות, קרובות ורחוקות כאחת. נמשיך לפעול ככל שיידרש במטרה לבצר את ביטחון ישראל ואזרחיה.
- ב-7 באוקטובר זרעו ארגוני הטרור הרס, רצחו באכזריות רבים וחטפו לרצועת עזה גברים, נשים וילדים תוך נטילת חירותם. מדינות וארגוני טרור נוספים במעגל הקרוב (בגבול הצפון) והרחוק (באיראן ובתימן) הצטרפו אליהם במטרה לערער את קיומה של ישראל כמדינה חופשית. אנו נלחמים כדי להמשיך ולהוציא לפועל את חזון הדורות כפי שתואר בהמנון הלאומי שלנו - "להיות עם חופשי בארצנו, ארץ ציון וירושלים". בפסח נשאב כוחות משרשרת הדורות הארוכה של אבותינו ואימותינו שנלחמו על חירותם. נוסיף לפעול ולהילחם עד כדי חירוף הנפש בזירות קרובות ורחוקות, למען הגשמת ייעודנו בהגנת המדינה ואזרחיה. נדגיש בגאווה את הישגינו עד כה, נתכונן לאתגרים שנכוננו לנו ונביט בתקווה אל העתיד.
- במשך דורות איחד חג הפסח יהודים וישראלים בעלי רקעים, עמדות ודעות שונים - הכל התכנסו סביב לשולחן הסדר מתוך שותפות גורל ושותפות ייעוד. בחג הפסח נדגיש את המשותף לנו כמשרתים בצה"ל - את המחויבות שלנו לפעול בממלכתיות כשהשימה ראשונה לנגד עינינו, את הערבות ההרדית בין כל חלקי היחידה, ואת המחויבות לערכיו של צה"ל ולרוחו.

- אירועי המלחמה האחרונה וצילו של הכאב על הנופלים והפצועים בגוף ובנפש עשויים להעיב על שמחת החג - במיוחד אצל אלו הנושאים בגופם ובנפשם את צלקותיה, ובקרב מי ששכלו את יקיריהם. בכל עת, וביתר שאת בעת החג, נדגיש את מחויבותנו העמוקה כפרטים, כיחידה וכצבא למורשת הנופלים ולתמיכה במשפחות השכולות; ובנוסף, נפעל מתוך ערבות הדדית ורעות כדי לעטוף ולסייע לפצועים בגוף ובנפש ולפרווי השבי.

יום הדיכרון לשואה ולגבורה

מסרי הסברה ודגשים לשיח פיקודי

מחזורי ההתחממה, בדלקה, בשרפה, בין ימים סוערים של הדם, הנני
מבעירה פנסים הקטן, לחפש, לחפש בן-אדם.
של הבות השרפה מדעיכות פנסי, אור האש מסנוור את עיני; איך אביט,
איך אראה, איך אדע, איך אכיר, כשהוא יעמד לפני?
תן סימן, אלהים, תן סימן על מצחו, כי באש, בדלקה ובדם, כן אכיר את
הנצחי, את אשר חפשתיו: בן-אדם.

רחל 'תיה' הילה ז"ל, שורדת שואה, נצר אחרון שנכלה במלחמת העצמאות

יום הזיכרון לשואה ולגבורה יצוין השנה ביום שלישי

כ"ז בניסן, 14 באפריל 2026.

ביום זה אנו מציינים את זכרם של ששת מיליוני היהודים שנרצחו במהלך השואה, את החיים היהודיים שנגדעו באיבם, את עוז רוחם של מי ששמרו על צלם אנוש, את גבורתם של אלו שנשאו את נס המרד, ואת המחויבות למלחמה בגזענות ובאנטישמיות ולהמשכיותו של העם היהודי.

מסרים פיקודיים מרכזיים

- זוועות השואה מלמדות אותנו מהי משמעות קיומו של עם ללא חירות מדינית. ביום זה נבליט את צדקת הדרך של העשייה הצבאית בהגנה על זכותו של העם היהודי להיות עם חופשי בארצו. מלחמתנו באויב היא צודקת ומוסרית מאין כמוה ומטרתה הבטחת חירותם וביטחונם של אזרחי מדינת ישראל.
- מצב היסוד של מדינת ישראל שונה מהותית ממצבו של העם היהודי תחת השלטון הנאצי. גם אל מול שנאת ישראל העמוקה של אויבנו בזירות קרובות ורחוקות, קריאתם להשמדת ישראל וזוועות ה-7 באוקטובר, אל לנו לטשטש את ההבדלים היסודיים במצבו של העם היהודי אז ועתה: איננו מיעוט נרדף בארץ נכריה - אנו חיים במולדתנו במדינה ריבונית וחזקה. נימנע מהשוואות ישירות בין השואה לימינו ונדגיש את האחריות המוטלת על כתפינו כמשרתים בצה"ל להגנה על מדינת ישראל.
- במתקפת הפתע של חמאס ב-7 באוקטובר, ביצעו אויבנו פשעים נגד האנושות אשר הופנו לתושבי הנגב המערבי רק בשל היותם ישראלים ויהודים. במקביל, התרחשו בשנתיים האחרונות שורה של פשעי שנאה אנטישמיים בכל רחבי העולם אשר הופנו כלפי יהודים רק בשל היותם יהודים. ביום הזיכרון לשואה ולגבורה נישיר מבט לעומק השנאה של איראן, ארגוני הטרור וארגונים אנטישמיים אחרים ברחבי העולם ונדגיש את מחויבותנו להיות דרוכים וערוכים למול כל איום על מנת להבטיח את ביטחון המדינה ואזרחיה.
- סיפורם של ניצולי השואה, אשר רבים מהם בנו מחדש את חייהם ולקחו חלק מרכזי בבנייה של מדינת ישראל, מהווה מקור השראה יוצא דופן המדגיש את רוח האדם ואת תעצומות הנפש. ביום הזיכרון לשואה ולגבורה נעלה על נס את פעולתם של ניצולי השואה, נשאב כוח מסיפורם האישי, נדגיש את היכולת לצמוח ממשבר ונעלה על נס את התקווה כערך יסוד המלווה את העם היהודי.

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולחללי פעולות האיבה

מסרי הסברה ודגשים לשיח פיקודי

צבא-ההגנה לישראל, וכל לוחמי המחתרות וחיטיבות הלוחמים
במערכות העם, ואנשי קהילות המודיעין, הבטחון, המנטרה ושחת
בתי הסקר, אשר חרפו נפשם במלחמה על תקומת ישראל,
וכל מי שנרצחו בארץ ומחוצה לה בידי מרצחים מארגני הטרור
ישראל ויתברך בדרעו ויאבל על זיו העלוי
וחמדת הנוהה וקדשת הרצון ומחיו

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולחללי

פעולות האיבה הוא יום ממלכתי המוקדש להנצחתם של חללי צה"ל ויתר כוחות הביטחון אשר נפלו במהלך שירותם, וכן את חללי פעולות האיבה. השנה נציין את יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ביום שלישי, ד' באייר, 21 באפריל 2026.

ציונו של היום תוך כדי לחימה ולאחר שאל משפחת השכול נוספו במהלך השנתיים וחצי האחרונות חללים רבים בסדיר ובמילואים, שונה מציונו בזמנים אחרים. בפעילות החינוך ביום זה נעסוק במורשתם של הנופלים ובשליחותם, נדגיש את הקריאה "הנני" שהובילה אותם בקרב, נחזק את ההכרה בצדקת הדרך ונדגיש את מחויבותנו לביטחון ישראל ולהגשמת ייעודו של צה"ל.

מסרים פיקודיים מרכזיים:

- מורשתם של הנופלים במערכות ישראל והנצחת זכרם, מלווה את צה"ל בשגרה ובמלחמה. הנופלים קראו "הנני" ופעלו מתוך מסירות נפש ושליחות, דבקו במשימתם ונפלו על הגנת המולדת וחירות ישראל, במטרה להציל חיי אדם ולהגן על ביטחון המדינה. כחיילים, כיחידה וכצבא ננצור את זכרם ונשאב השראה מדמותם.
- ביום הזיכרון, יותר מבכל יום אחר, נדגיש את מחויבותנו לצדקת הדרך ולהגשמת ייעוד צה"ל. נוסיף לפעול לסיכול כל איום המופנה כלפי אזרחי מדינת ישראל, במעגל הקרוב והרחוק. לאור מצפן זה פעלנו במהלך השנתיים וחצי האחרונות, ולאורו נוסיף ונפעל ככל שיידרש ובכל מקום שיידרש.
- חללי צה"ל מגיעים ממגוון חלקיה של החברה הישראלית. ביום זה נדגיש את האחידות שהובילה מאות אלפי ישראלים, ממגוון הקבוצות בחברה הישראלית, להתגייס לצה"ל ולחרף את נפשם למען הגנת המדינה. נעמיד את הערכות ההרדית ואת רעות הלוחמים כאות וכמופת המאירים את פעולותינו ולחיימתנו, ונדגיש את הלכידות אל מול המשימה המשותפת במלחמה למענה חיילי צה"ל מחרפים נפשם. נזכור את הפצועים הנושאים את המאבק למען החירות בגופם ובנפשם.
- ביום הזיכרון אנחנו מציינים גם את זכרם של חללי פעולות האיבה. מתקפת הפתע האכזרית ב-7 באוקטובר, מדגישה את מחויבותנו ללחום בכל איום על מדינת ישראל בנחישות ובדבקות במשימה לאור מצפן ערכי, ומתוך מחויבות ושליחות במשימתנו למען ביטחון העם במדינתנו הריבונית.
- בתוך כלל חללי מערכות ישראל, נדגיש את גבורתם של חיילי המילואים שנקראו אל הדגל מביתם ומחיהם האזרחיים, ונפלו למען הגנת המולדת. הם הותירו אחריהם בני ובנות זוג, בנות ובנים, אבות ואמהות, אחיות

ואחים. נצדיע למסירותם ונזכור כי מערך המילואים מהווה חלק בלתי נפרד מעוצמתו ומיכולתו של צה"ל להגשים את ייעודו בהגנת המדינה ואזרחיה.

- ביום הזיכרון נזכור את השותפות בין כלל כוחות הביטחון – צה"ל, חברי כיתות הכוננות, המשטרה, השב"כ, שב"ס, מוסד ועוד – שלחמו כתף אל כתף וגילו מסירות נפש והקרבה בתגובה למתקפת הפתע ב-7 באוקטובר ולכל אורך המלחמה, ומוסיפים לפעול למען עתיד המדינה, בטחונה ושגשוגה.

- השנה, כמו בשנתיים האחרונות, יום הזיכרון עשוי להיות יום קשה במיוחד בחלק מיחידות צה"ל. כעם ידענו בעבר תקופות קשות ותמיד קמנו מהן מחוזקים. **אנו נושאים את עינינו לתקווה המלווה אותנו – להמשיך להיות עם חופשי בארצנו.** נזכור את הנופלים ונגייס תעצומות נפש למשימות שעוד נכוננו לנו כחברה וכעם, בהן נועד לצה"ל תפקיד מפתח.

- שמירת הקשר של המפקדים, החיילים והיחידות עם המשפחות השכולות היא לא רק צו מוסרי הנובע ממחויבותנו לרעינו, אלא גם מקור עוצמה המלווה אותנו בפעולותינו היום-יומיות הממשיכות את דרכם. **ביום זה נחבק את המשפחות השכולות, נשמע את סיפורן ונוקיר את זכר אהוביהם שנפלו בעת שירותם, למען עתיד המדינה וביטחונה.**

- ביום הזיכרון רבים מחיילי צה"ל ומפקדיו יפקדו בתי עלמין. במפגש עם משפחות הנופלים נחבק ונוקיר את מי שחירפו נפשם למען הגנת המדינה. **בעת הביקור בבתי העלמין וטקסי זיכרון נפעל בממלכתיות ונייצג את צה"ל ויזכרון הנופלים בכבוד.**

יום העצמאות

מסרי הסברה ודגשים לשיח פיקודי

כל עוד בלבב פנימה

נפש יהודי הומיה

ולפאתי מדרח קדימה

עין לציון צופיה

עוד לא אבדה תקוותי

התקוה רבת שנות

זמני

ביום העצמאות

אנו חוגגים את הקמתה של מדינת ישראל, את הישגינו כמדינה וכחברה ואת הערכים והסמלים המשותפים לנו כאומה. השנה נציין את יום העצמאות ביום רביעי, ה' באייר, 22 באפריל 2026.

גם בשנים רגילות נמהלת שמחת החג בעצב המלווה את יום הזיכרון המקדים אותו. בפעילות החינוך ביום זה נדגיש את הזכות שנפלה בחלקנו להגן על עצמנו מתוך חירות מדינית, כשאנו מגשימים את חזונם של אבותינו ואימותינו. נעלה על נס את הישגיה של מדינת ישראל ב-78 שנותיה, את מחויבותנו כחיילים בצה"ל לשמירה על עצמאותה, ואת החזון המשותף לנו באשר לשגשוגה.

מסרים פיקודיים מרכזיים:

- מדינת ישראל היא הגשמת חזון הדורות להקמת מדינה ריבונית בארץ ישראל, בה יוכל עם ישראל לחיות באופן חופשי, להביא לידי ביטוי את תרבותו ולממש את שאיפותיו התרבותיות, הערכיות והלאומיות. העם, שבמשך כאלפיים שנים התקיים ללא שלטון עצמי, רובו ככולו מחוץ לאדמת המולדת שלו, וסבל מרדיפות ואפליה, זכה להגשים את חלום הדורות ולשוב לריבונות מדינית וחירות רוחנית, דתית ותרבותית. כמשרתים בצה"ל משימתנו היא להבטיח את בטחונה וחוסנה של מדינתנו.
- חיילי צה"ל פועלים יום-יום ושעה-שעה כדי להגן על חזון מדינת ישראל ולהבטיח את המשך קיומה והתפתחותה. לאורך השנתיים וחצי האחרונות הוכיחו חיילי צה"ל את דבקותם במטרה זו ופעלו בכל רחבי המזרח התיכון למול איומים קרובים ורחוקים ותוך הישגים יוצאי דופן. נמשיך לפעול בכל החזיתות להילחם עד כדי חירוף הנפש למען מטרה צודקת זו – ככל שיידרש.
- בבסיסו של הרעיון הציוני עומדת הקריאה לעשיית מעשה והוא מרגיש את השליחות של כל אחת ואחד למען הרעיון המכונן של חירות העם בארצו. עשיית המעשה והשליחות עומדות גם בבסיס הפעולה הצבאית – כוחות צה"ל שפועלים לאורך המלחמה, בסדיר ובמילואים, בכל חזיתות הלחימה, נלחמים למענו של עתיד ישראלי טוב יותר ומחויבים להבטחת הביטחון והשגשוג של עמנו במדינתנו. זהו בסיס צדקת הדרך של העשייה הצבאית.
- חירותה של מדינת ישראל קשורה קשר עז בזיכרון חללי צה"ל וחללי פעולות האיבה, שאת זכרם אנחנו מציינים קודם ליום העצמאות. נפעל לאור מורשתם של הנופלים כשהמשימה תמיד ראשונה לנגד עינינו ומתוך מחויבות למלא את שליחותנו ולהגן על עצמאותה וריבונותה של המדינה.

- ביום העצמאות אנחנו חוגגים את הישגיה של מדינת ישראל שהצליחה בפרק זמן קצר להקים מדינה מפותחת, לקלוט עולים מכל קצוות תבל, לפתח תרבות משגשגת ומגוונת ולהוות מגדלור של חופש וקידמה לעולם כולו. נהיה גאים בהישגינו הרבים ובתרומתנו לעולם, ונמשיך לפעול למימוש חזוננו להיות לחברת מופת.

ל"ג בעומר

מסרי הסברה ודגשים לשיח פיקודי

ממזרחות לחומי האמיצים של בר-כוכבא - לקחנו אש. מן המשואות אשר היו מבשרות מהר להר עד קצווי הארץ - לקחנו אש. ממוקדי הלהבות של אנשים הדבקים באמונתם - לקחנו אש. ממזרחות הבחורים המשתעשעים בתקופת הגולה בשיחות נאות, בטיזלים שמחוץ לעובמשחקים של ריצת רגליים - לקחנו אש. ממזרחות הילדים, הינוי, הדין, הדין, הדין - לקחנו אש. ממזרחות אנשי מ

ל"ג בעומר

הוא יום שמחה החל ביום השלושים ושלושה (ל"ג) לספירת העומר - תקופה בה סופרים את הימים מפסח ועד שבועות. **השנה, נציין אותו ביום שלישי, י"ח באייר, 5 במאי 2026.** במרכזו של ל"ג בעומר העמידה המסורת היהודית את זכרם של מספר אירועים, בהם שניים מרכזיים: לפי המסורת זהו היום בה **פסקה מגיפה בה ניספו 24,000 תלמידיו של רבי עקיבא, מגדולי חכמי המשנה, אשר "לא נהגו בכבוד זה";** בנוסף, ל"ג בעומר מזוהה כיום פטירתו של **רבי שמעון בר יוחאי, מגדולי תורת הסוד היהודית.**

התנועה הציונית אימצה את ל"ג בעומר כסמל לגבורה יהודית והעלתה ביום זה את זכרו של מרד בר-כוכבא. בין היתר, היום צוין ביציאה לטבע, אימונים גופניים, משחקים בקשת וחץ ואימון בנשק. ביום זה נוסד **הפלמ"ח** (1941) ופורסמה **פקודת ההקמה של צה"ל** (1948), והחל משנת 2004 הוא מצוין גם כיום ההוקרה הלאומי למערך המילואים.

מסרים פיקודיים מרכזיים:

- הקישור שעושה המסורת היהודית בין ל"ג בעומר לבין מותם של תלמידי ר' עקיבא "שלא נהגו כבוד זה בזה", נועד להדגיש את חשיבותן של הלכידות, הרעות והערבות ההדדית החיוניות לצה"ל לשם עמידה במשימתנו המשותפת - בשגרה ובחירום. בשנתיים וחצי האחרונות באו לידי ביטוי האחדות, הלכידות והרעות בין המשרתים הנלחמים כתף אל כתף, בסדיר ובמילואים, מכל חלקי החברה הישראלית, הפועלים יחד נגד אויבינו כאגרוף מלוכד.
- סיפורם של ר' עקיבא, ר' שמעון בר-יוחאי ובר-כוכבא קשור מבחינה היסטורית בנחישותו של העם היהודי לשמור על חירותו המדינית ועל הערכים המובילים אותו. ביום זה נדגיש את מחויבותנו למדינת ישראל ולמצפן הערכי המשותף המוביל אותנו. נדגיש את יציאתנו למלחמה כהמשך לשרשרת הדורות של לוחמים ומגנים שפעלו לאורך ההיסטוריה למען חירות עמנו. נדגיש את נכונותנו להמשיך ולהילחם ככל שיידרש ובכל מקום שיידרש כדי להגן על ביטחון ישראל.
- ל"ג בעומר הוא יום ההוקרה למערך המילואים, שהתגלה בנכונותו בעוצמתו במלחמה. עם פרוץ המלחמה התייצבו כ-360,000 אנשי ונשות מילואים (רבים מהם התנדבו מבלי שנקראו), שעזבו את חייהם האזרחיים, נרתמו בנכונות ובמסירות לשירות במשך חודשים ארוכים. התגייסות אנשי המילואים תוך שעות בודדות מדגישה את חוסנה של החברה הישראלית ואת תחושת השליחות, הערבות ההדדית ואהבת המולדת. נצדיע לנכונותם של אנשי ונשות המילואים להמשיך ולהתייצב לכל משימה, גם עם התמשכות המערכה ונוקיר את תרומתם ופעולתם למען ביטחון מדינת ישראל ואזרחיה.

יום ירושלים

יום היכרון ליהודי אתיופיה שנספו בדרכם לישראל

מסרי הסברה ודגשים לשיח פיקודי ונותל הזהה ראה אותם כצאצאי ושהחיים. רצים אליו בהלמות לב, בשאגת ובשתיקה. ומתקים כמטורפים בסממנות העיר העתיקה. והם שטופי אבק וצחבי שפתיים. והם לוחמים: "אם אשכחך, אם אשכחך ירושלים". והם קלים כנשר ועזים כלביא. והטוגים שלהם - מרכבת האש של אלהו הנביא. והם עוברים ברעם, והם עוברים ברעם. והם זכרים את כל השנים

ביום ירושלים

אנו חוגגים את שחרור העיר העתיקה של ירושלים, הלב הפועם של עם ישראל, ואיחוד חלקי העיר. השנה נציין את יום ירושלים ביום שישי כ"ח באייר, 15 במאי 2026, כאשר מרבית האירועים והטקסים המתקיימים ביום זה יוקדמו ליום חמישי כ"ז באייר, 14 במאי 2026.

ירושלים היא ליבו של עם ישראל מזה אלפי שנים, ועמדה במרכז החזון של יהודים מכל התפוצות לשוב לישראל ולחדש ריבונותם. ירושלים הייתה גם למושא חלומם של יהודי אתיופיה במשך מאות שנים ולכן ביום זה מצוין גם יום הזיכרון ליהודי אתיופיה שנספו בדרכם לישראל.

מסרים פיקודיים מרכזיים:

- ירושלים הייתה בירתו של עם ישראל מיום שהוא הקים את ממלכתו המאוחדת והיא שימשה כסמל לאחדות ולשותפות בין כל שבטי ישראל. במשך אלפי שנים של חיים בגולה לא פסקו היהודים מלחלום על היום בו ישובו לציון, וירושלים עמדה ביסוד כיסופיהם. כמשרתים בצה"ל מסמלת עבורנו ירושלים את שרשרת הדורות הארוכה עליה אנו נשענים, את הסיפור ההיסטורי המשותף לנו ואת אחד היסודות המחברים בין כולנו.
- ירושלים הייתה הבירה והלב של ממלכת ישראל הקדומה והיא בירתה של מדינת ישראל החדשה. דורות של לוחמים מסרו עליה נפשם, על מנת להבטיח את קיומה ושגשוגה. **ביום ירושלים נשאב תעצומות נפש ורוח לחימה משרשרת ארוכה של דורות לוחמים** שלחמו להגשמת החלום לחזור לירושלים ולהחיות מחדש את תקומת העם בציון.
- ירושלים היא בירתה של מדינת ישראל, ובה פועלים מוסדותיה הממלכתיים המרכזיים – הכנסת, הממשלה, ובית המשפט העליון. **ירושלים מהווה עבורנו סמל לריבונות העם בארצו, ומדגישה את מחויבותנו להגן על מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית ואת פעולתנו להמשך שגשוגה ופיתוחה.**
- על-פי המסורת "ירושלים היא עיר שעושה כל ישראל חברים". בבסיס הישינו במלחמה ובבסיס יכולתנו לנצח ולעמוד באתגרים שלפנינו, עומד ערך הרעות – הלכידות, הערבות ההדדית והשותפות העמוקה בין כלל החיילים ביחידה, בין המערכים השונים בצה"ל ובין צה"ל לגופי הביטחון האחרים. **ביום זה נדגיש את המאחד והמלכד בינינו, ואת הזכות והשליחות להגשים את ייעודנו המשותף לשגשוג העם בארצו, בביטחון ובשלום.**
- הכיסופים לציון וחלום הדורות לשוב אליה ליוו את עמנו לאורך כל

הדורות. בדורנו זכינו לראות בפלא של נחישות ומסירות אין קץ של יהודי אתיופיה, שחלמו על ירושלים והלכו מאות קילומטרים ברגל כדי להגיע אליה, במסע שגבה חיי רבים שחירפו נפשם בדרכם לציון. הגיבורים מאתיופיה, שבניהם ובנותיהם משרתים לצידנו כתף אל כתף, מהווים עבורנו דוגמה ומופת לדבקות במטרה ולעמידה במשימה, לחוסן ולהתמודדות עם מצבים קשים וכואבים, מתוך ביטחון ואמונה בצדקת הדרך.

יום האחדות

מסרי הסברה ודגשים לשיח פיקודי

לפני כנמה וכמה שנות אלף

נפרדנו אני ואחי

הוא לכיוון של הקרירים האלה

אני לדרום מזרחי

יזבלות על יזבלות לא התראנו

ופתאום נפגשנו כאן

יום האחדות

הוא יום ציבורי המצוין במדינת ישראל ובתפוצות בשיתוף של גופים ממשלתיים וארגוני חברה אזרחית החל משנת 2015. בשנת 2024 נקבע יום האחדות בחוק ששם במרכזו את "הלכידות החברתית והערבות ההדדית, בחברה הישראלית ובעם היהודי בתפוצות [...] מתוך אמונה בחשיבות קבלת האחר ובכוחם של עם וחברה מאוחדים לחיזוק החוסן הלאומי וליצירת בסיס איתן וראוי לדורות הבאים." השנה נציין את יום האחדות ביום ראשון, א' בסיון, 17 במאי 2026.

ראשיתו של היום ביוזמה של משפחות שלושת הנערים שנחטפו ונרצחו ב-2014 בגוש עציון, והוא נהגה לאור האחדות שהפגינה החברה הישראלית בתקווה לשלומם ובחיפושים אחריהם.

מסרים פיקודיים מרכזיים:

- הלכידות היא סוד כוחנו – האחוה, הרעות, האמון והערבות ההדדית מחזקים את יכולתנו לעמוד במשימותינו, מלוכדים לאור מטרה משותפת. יחידה שהמשרתים בה מכירים האחד את השני, דואגים האחד לשני ומסייעים האחד לשני היא יחידה העומדת במשימותיה טוב יותר.
- בצה"ל משרתים כתף לצד כתף ישראלים בעלי רקעים, עמדות ותפיסות שונות הפועלים יחדיו למענה של מטרה משותפת במלחמה צודקת להגנה על מדינת ישראל. בשנתיים האחרונות ראינו את המשמעות העצומה של אחדות השורות ואת התרומה שלה לניצחון. בשגרה ובמלחמה, עלינו לוודא כי המפגש בין משרתי צה"ל הוא מפגש מפרה הבנוי על היכרות והערכה הדדית התורמים להעצמת השייכות והלכידות במסגרת.
- בפעילותו, בשגרה ובמלחמה, נשען צה"ל כצבא העם על חוסנה של החברה הישראלית. במלחמה היינו עדים לאחדות יוצאת דופן שבאה לידי ביטוי בהתגייסות נרחבת למילואים ובסיוע למשפחות המשרתים; בתמיכה בהשבת החטופים, בסיוע לפרויי השבי ולמשפחותיהם; ובמעטפת שנתנה החברה האזרחית לתושבי מערב הנגב וגבול הצפון שנאלצו לעזוב את בתיהם. נחזק את הרעות, הערבות והשותפות שבאו לידי ביטוי בפעולות אלו ונרגיש את תרומתם לחוסנו של צה"ל ולחוסנה של מדינת ישראל כולה.
- אחדות אין פירושה אחדות. צה"ל הוא צבא העם בו משרתים חיילים וחיילות מכלל גווני החברה הישראלית. עלינו לוודא שכל משרת בצה"ל יוכל להמשיך ולהחזיק בדעות ובעמדות שונות, ולצד זאת עלינו להדגיש את המאחד בינינו ואת הייעוד למענו אנו פועלים יום-יום, שעה-שעה: הגנת המדינה ואזרחיה.

יום הקמת צה"ל

מסרי הסברה ודגשים לשיח פיקודי | י"ח, 31.5.1948

פקודת יום להקמת צבא-הגנה לישראל

עם הקמת מדינת ישראל יצאה ההגנה ממחלת נהפכה לצבא סדיר. עצום ורכ החוב שהייב הישוב והעם היהודי להגנה בכל שלבי קיומה והתפתחותה, מהניצנים הכודדים בימי היסוד הראשונים — בפתח-תקות, ראשון-לציון, נדרה, ראש-פינה, זכרון-יעקב, מתולה, דרך "השומר" של הלוצי העליה השניה, הלגיון העברי במלחמת העולם הראשונה, מגיני תל-חי, והגידול המתמיד של ארגון-הגנה ארצי בתקופה שבין שתי מלחמות העולם, הקמת חיל הנוטרים במאורעות 1936/38, יסוד הפלמ"ח וגדודי הי"ש, ההתנדבות התמונית במלחמת העולם השניה והקמת הכריגדה העברית הראשונה, ועד מאבקה האדיר של ההגנה כמחצית השנה הראשונה של המלחמה נגדנו מ-30 בנובמבר 1947 עד 31 במאי 1948.

כלי הנסיון, התכנון, כושר הפעולה והפיקוד, הנאמנות ורוח הנכורה של ההגנה לא היה הישוב עומד במבחן הדמים האיום שבא עליו בששת הדשים אלה, ולא היינו מניעים למדינת ישראל, ובספר דברי-הימים של ישראל י"ח, להקמתה כחוד

ב-31 במאי 1948, כשבועיים לאחר הקמת המדינה ובעוד מלחמת העצמאות בשיאה הוקם צבא הגנה לישראל כצבאה של מדינת ישראל, הנתון למרותם של החוק והמשלה. יום הקמת צה"ל מהווה הזדמנות חינוכית לעמידה על דמותו של הארגון, על הממלכתיות כעיקרון יסוד המנחה אותו, ועל הרוח והערכים המלווים את חייליו ומבטיחים את נכונותו לפעול ככל שיידרש להבטחת ביטחון המדינה ואזרחיה, עד כדי חירוף הנפש.

מסרים פיקודיים מרכזיים:

- יעודו של צה"ל הוא להבטיח את ביטחונה של מדינת ישראל ואת שלומם של אזרחיה. בשנתיים וחצי האחרונות מתמודד צה"ל עם שורת אימים במעגל הקרוב והרחוק ונלחם בחזיתות רבות במקצועיות ובנחישות. המשרתים בצה"ל בעת הזאת, בסדיר ובמילואים, תורמים תרומה משמעותית לביטחון ישראל ומצטרפים לדורות של לוחמים ובונים שהצעידו את צה"ל אל הניצחון החל מיום הקמתו ועד היום.
- צה"ל הוקם מראשיתו כצבא עם - צבא המגייס לשורותיו חיילים וחיילות המגיעים משלל גוונים של החברה הישראלית. צבא היוצר מפגש מחזק ומקרב בין כלל משרתיו הפועלים ונלחמים יחד, כתף אל כתף, להגשמת חזון הדורות - להיות עם חופשי בארצנו.
- צה"ל פועל החל מיום הקמתו על-פי מצפן ערכי חד. במרכזו של מצפן זה עומדת הדבקות במשימה והחתימה לניצחון ולצידו כלל ערכי צה"ל המגדירים את הדרך להשגת המשימה: האחריות, הדוגמה האישית, טוהר הנשק, המשמעת, הרעות ועוד. הקפדה על ערכים אלו בשגרה ובחירום מבטיחה את עוצמתו של צה"ל ומבצרת את כוחו הפנימי למול האתגרים השונים.
- נוסף להקדיש את כל כוחותינו למען עתיד העם, שגשוגו וביטחונו, נהיה גאים על זכותנו לשרת ולהגן על ילדינו ומשפחותינו במדינתנו הריבונית ונפעל בשליחות למימוש אחריותנו בהגנת המדינה.
- צה"ל יונק ממסורת הלחימה של דורות לוחמים שפעלו למען תקומת העם בארצו. בימים אלה בהם אנו שבים אל סיפור עברנו כעם וכאומה נזכור את אלה שחירפו נפשם למען הגנת המדינה ולפצועים בגוף ובנפש שהעניקו לנו את היכולת לחיות חיי חירות בביתנו הלאומי. נספר את קורות מורשת הקרב של שרשרת הלוחמים שקראו "הנני!" ונהיה גאים על שזכינו בדורנו לכתוב פרק נוסף במורשת הגבורה של אומתנו.

